Η Μετάνοια (Αγίου Κυρίλλου Ιεροσολύμων)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 14 Οκτωβρίου, 2006

Η μετάνοια είναι ο ακρογωνιαίος λίθος της πνευματικής ζωής. Η αναγνώριση της αμαρτωλότητός μας, ο πόνος επειδή πικράναμε τον Θεό, η απόφαση για μια αλλαγή και η καταφυγή στην εξομολόγηση αποτελούν την απαρχή της σωτηρίας μας.
Ο Τίμιος Πρόδρομος και ο ίδιος ο Κύριος άρχισαν το κήρυγμά τους καλώντας σε μετάνοια. Κανείς δεν μπορεί να σωθεί, αν δεν μετανοήσει. Μόνο με την μετάνοια ένας μεγάλος ληστής «λήστεψε» ακόμη και τον παράδεισο.
Είναι λοιπόν δαιμονική πλάνη να παραμελούν οι χριστιανοί την μετάνοια και την εξομολόγηση. Βέβαια, δεν αναφερόμαστε στην περίπτωση εκείνων, που ισχυρίζονται ότι δεν έκαναν τίποτε το αμαρτωλό, ή εκείνων που αυτοσχεδιάζουν τρόπους εξομολογήσεως, επειδή δεν θέλουν να ταπεινωθούν και να σκύψουν στο πετραχήλι του πνευματικού, όπως η θεόπνευστη εκκλησιαστική τάξη ορίζει. Αναφερόμαστε κυρίως στην περίπτωση πολλών χριστιανών, που αρκούνται σε άλλα «θρησκευτικά καθήκοντα» ή σε μια συμμετοχή στο ιεραποστολικό έργο ή σε νεφελώδεις συζητήσεις με Γέροντες, χωρίς καμιά διάθεση να «*φυλάξουν οδούς σκληράς*». Έτσι πιστεύουν ότι κατακτούν κορυφές, ενώ πλανώνται σε θανατηφόρα τέλματα αμετανοησίας, αναισθησίας και ναρκισσισμού.
Η αδιαφορία μας για μια αποφασιστική μετάνοια αποδεικνύεται ολοφάνερα από την ενασχόληση με την ζωή και τα σφάλματα των άλλων.
Είθε τα πολλά παραδείγματα μετανοίας, που αναφέρει ο άγιος Κύριλλος Ιεροσολύμων, να μας ανανεώσουν τον ζήλο για μια πραγματική μετάνοια. Είθε να μας βοηθήσουν στο να επισημαίνουμε και να εξομολογούμαστε χωρίς καμιάν επιφύλαξη ή συγκάλυψη ή δικαιολογία όλες τις μυστικές αρρώστιες, τις πληγές και τα πάθη που λυμαίνονται την ψυχή μας, για την καθαρότητα της οποίας έχυσε το αίμα Του ο Κύριος. Είθε, τέλος, η μικρή ντροπή που δοκιμάζουμε μπροστά στον Πνευματικό, να μας απαλλάξει από την απέραντη ντροπή μπροστά σε ανθρώπους και αγγέλους κατά την ώρα της Κρίσεως.

(Πρόλογος εκ της Ι. Μ. Παρακλήτου)

Φοβερό κακό και επικίνδυνη αρρώστια της ψυχής είναι η αμαρτία. Την απονευρώνει με δολιότητα και την παραδίνει παράλυτη στην αιώνια κόλαση. Είναι όμως κακό που εξαρτάται από την δική μας θέληση. Είναι καρπός της δικής μας προαιρέσεως.
Φοβερό κακό είναι η αμαρτία, αλλά όχι και αθεράπευτο. Το θεραπεύει εύκολα η μετάνοια. Όση ώρα κρατά κανείς στο χέρι του την φωτιά, οπωσδήποτε καίγεται. Μόλις όμως την τινάξει, παύει να καίγεται. Το ίδιο συμβαίνει και με την αμαρτία,

γιατί είναι κι αυτή μια φωτιά που κατακαίει τον άνθρωπο. Για όσους μάλιστα δεν αισθάνονται αυτό το κάψιμο, λέει η Γραφή: «Μπορεί κανείς να βάλει φωτιά μέσα στον κόρφο του δίχως τα ρούχα του να κάψει;» (Παροιμ. 6:27).
Η αμαρτία δεν είναι κανένας εχθρός που σε πολεμάει απ' έξω, αλλά κακό που φυτρώνει και αναπτύσσεται μέσα σου. «Βλέπε με σωφροσύνη» (Παροιμ. 4:25) και δεν θα νιώσεις αισχρή επιθυμία. Να θυμάσαι την μέλλουσα κρίση, και ούτε πορνεία, ούτε μοιχεία, ούτε φόνος, ούτε άλλη παρανομία θα σε κυρίεψει ποτέ. Όταν όμως ξεχάσεις τον Θεό, τότε θ' αρχίσεις να σκέφτεσαι πονηρά και να ενεργείς παράνομα.
Στην αμαρτία σε σπρώχνει ο παγκάκιστος διάβολος. Σε σπρώχνει, μα δεν μπορεί να σε αναγκάσει ν’ αμαρτήσεις, αν εσύ αντιδράσεις. Δεν μπορεί να σε βλάψει, ακόμη κι αν χρόνια σε σκανδαλίζει, εάν εσύ έχεις την καρδιά σου κλειστή. Εάν όμως χωρίς αντίδραση δεχθείς κάποια κακή επιθυμία, που σου σπέρνει, θα σε αιχμαλωτίσει και θα σε ρίξει σε βάραθρο αμαρτιών.
Ίσως όμως να πεις: «Είμαι δυνατός στην πίστη και δεν θα με κυριέψει η αισχρή επιθυμία, όσο συχνά κι αν την δεχθώ». Αγνοείς, φαίνεται, ότι και την πέτρα ακόμα κομματιάζει πολλές φορές μια ρίζα που είναι μέσα στη γη. Μη δέχεσαι λοιπόν τον σπόρο της αμαρτίας γιατί θα σου διαλύσει την πίστη. Ξερίζωσε το κακό, πριν ανθήσει, μήπως, δείχνοντας στην αρχή ραθυμία, αργότερα τιμωρηθείς και δοκιμάσεις το τσεκούρι και την φωτιά. Φρόντισε να θεραπευθείς εγκαίρως, όταν βρίσκεται στην αρχή η βλάβη του ματιού, για να μη γυρεύεις άσκοπα γιατρούς, όταν θα έχεις πια τυφλωθεί.
Ο διάβολος, που αμάρτησε πρώτος, δημιουργεί όλα τα κακά. Αυτό δεν το λέω εγώ, αλλά ο Κύριος: «Ο διάβολος αμαρτάνει εξαρχής» (Α' Ιω. 3:8). Κανείς δεν είχε αμαρτήσει πριν απ' αυτόν. Αμάρτησε ο διάβολος, χωρίς τίποτα να τον εξαναγκάσει, γιατί τότε υπεύθυνος για την αμαρτία θα ήταν ο Θεός. Απ’ Αυτόν πλάσθηκε αγαθός. Αμάρτησε όμως με την δική του προαίρεση, και, από το έργο του, ονομάστηκε «διάβολος». Γιατί, ενώ πρώτα ήταν αρχάγγελος, κατάντησε ύστερα να διαβάλει, δηλαδή να συκοφαντήσει το Θεό στους πρωτοπλάστους. Επίσης, ενώ στην αρχή ήταν πιστός υπηρέτης του Θεού, έπειτα έγινε σατανάς, δηλαδή εχθρός και αντίπαλός Του. Γιατί η λέξη «σατανάς» ερμηνεύεται «αντικείμενος», δηλαδή αυτός που βρίσκεται στην αντίθετη πλευρά, ο αντίπαλος.
Ο διάβολος, μετά την πτώση του, οδήγησε πολλούς στην αποστασία. Αυτός σπέρνει τις αμαρτωλές επιθυμίες σε όσους τον ακολουθούν. Απ' αυτόν προέρχονται η μοιχεία, η πορνεία και κάθε άλλο κακό. Αυτός οδήγησε τον προπάτορα στην παρακοή και στην εξορία. Εξαιτίας του, ο Αδάμ αντί για τον παράδεισο, που καρποφορούσε θεσπέσιους καρπούς, κληρονόμησε την γη, που έβγαζε αγκάθια.

***

Τί θα γίνει τώρα;

Απατηθήκαμε και χάσαμε τον παράδεισο. Δεν υπάρχει άραγε σωτηρία; Τυφλωθήκαμε. Δεν θα ξαναδούμε άραγε το φως;
Γίναμε ανάπηροι. Δεν θα ξανασταθούμε άραγε στα πόδια μας;
Με μια λέξη, πεθάναμε. Άραγε δεν θ' αναστηθούμε;
Αδελφέ μου, Αυτός που ανέστησε από τον τάφο τον δίκαιο Λάζαρο, δεν έχει την δύναμη ν' αναστήσει πολύ ευκολότερα εσένα, που είσαι ακόμη ζωντανός; Αυτός που έχυσε το αίμα Του για μας, δεν θα μας σώσει από την αμαρτία; Ας μην απελπιστούμε. Ας μη βυθιστούμε στην απόγνωση. Είναι φοβερό να χάσουμε την ελπίδα της συγχωρήσεως. Όποιος δεν προσδοκά την σωτηρία, αμαρτάνει ασυλλόγιστα. Όποιος όμως ελπίζει σ' αυτήν, σπεύδει να μετανοήσει.
Το φίδι εγκαταλείπει το παλιό του δέρμα. Εμείς δεν θα εγκαταλείψουμε την αμαρτία; Η άκαρπη γη, αν καλλιεργηθεί με επιμέλεια, μεταβάλλεται σε καρποφόρα. Εμείς δεν μπορούμε να διορθωθούμε;
Ο Θεός είναι φιλάνθρωπος, απέραντα φιλάνθρωπος. Γι΄ αυτό μη λες: «Πόρνευσα, μοίχευσα, αμάρτησα. Και μάλιστα όχι μία φορά, αλλά πολλές. Άραγε θα με συγχωρήσει; Άραγε θα με απαλλάξει από την καταδίκη;». Άκουσε τι λέει ο ψαλμωδός: «Πόσο μεγάλη, Κύριε, είναι η αγαθότητά σου!» (Ψαλμ. 30:20).
Τα αμαρτήματά σου ποτέ δεν νικούν το μέγεθος της ευσπλαχνίας του Θεού. Τα τραύματά σου ποτέ δεν ξεπερνούν την θεραπευτική Του δύναμη. Μόνο παραδόσου σ' Αυτόν με πίστη. Εξομολογήσου το πάθος σου. Πες κι εσύ μαζί με τον προφήτη Δαβίδ: «Θα εξομολογηθώ με ειλικρίνεια την ανομία μου στον Κύριο». Θ’ ακολουθήσει τότε αυτό που αναφέρει στη συνέχεια ο ίδιος στίχος: «Κι εσύ, Κύριε, συγχώρεσες την ασέβεια της καρδιάς μου» (Ψαλμ. 31:5).
Θέλεις να γνωρίσεις την φιλανθρωπία του Θεού και το μέγεθος της μακροθυμίας Του; Άκουσε τι έγινε με τον Αδάμ: Έκανε παρακοή ο πρωτόπλαστος. Δεν μπορούσε ο Θεός να τον παραδώσει αμέσως στον θάνατο; Και βέβαια μπορούσε. Τί κάνει όμως ο Φιλάνθρωπος; Τον εξορίζει από τον παράδεισο, αφού ήταν ανάξιος να παραμένει πια εκεί, τον βάζει όμως να κατοικήσει απέναντι, για να βλέπει από που ξέπεσε και τι έχασε και που κατάντησε, ώστε να μετανοήσει και να σωθεί.
Ο Κάιν, ο πρώτος άνθρωπος που γεννήθηκε, έγινε αδελφοκτόνος, εφευρέτης κακών, πρόδρομος όλων των φθονερών και των φονιάδων. Ενώ όμως σκότωσε τον αδελφό του, σε τί καταδικάστηκε; «Θα ζεις πλέον στενάζοντας και τρέμοντας» (Γεν. 4:12). Φοβερό το έγκλημα. Μικρή όμως η καταδίκη.
Πραγματικά, μεγάλη είναι η φιλανθρωπία που έδειξε ο Θεός στον Κάιν. Μεγαλύτερη όμως είναι τούτη: Θυμήσου την εποχή του Νώε. Αμάρτησαν οι γίγαντες και απλώθηκε στην γη υπερβολική παρανομία. Τιμωρία της θα ήταν ο κατακλυσμός. Μ' αυτόν απειλεί ο Θεός. Τον εξαπολύει όμως ύστερ’ από εκατόν είκοσι ολόκληρα χρόνια! (Γεν. 6:3)
Βλέπεις το μέγεθος της φιλανθρωπίας του Θεού; Αυτό που πραγματοποίησε ύστερ’ από εκατόν είκοσι χρόνια, δεν μπορούσε να το πραγματοποιήσει αμέσως; Παράτεινε όμως τόσο πολύ τον καιρό της τιμωρίας, για να δώσει χρόνο μετάνοιας. Αν μετανοούσαν οι αμαρτωλοί, ο Θεός δεν θα έστελνε την τρομερή και δίκαιη τιμωρία.

Ας έρθουμε τώρα και σε παραδείγματα αμαρτωλών, που σώθηκαν με την μετάνοια.
Ίσως κάποια από τις γυναίκες να πει: «Μόλυνα την ψυχή και το σώμα μου με κάθε είδους ακολασίες. Άραγε μπορώ να σωθώ;». Θυμήσου, γυναίκα, την Ραάβ την πόρνη, και προσδόκησε κι εσύ τη σωτηρία. Γιατί αν εκείνη, που αμάρτανε φανερά και μπροστά σε όλους, σώθηκε με τη μετάνοια, δεν θα σωθείς κι εσύ με τον ίδιο τρόπο;
Ζήτησε να μάθεις πως σώθηκε εκείνη. Αυτό μόνο είπε: «Ο Θεός σας είναι ο μόνος αληθινός Θεός στον ουρανό και στη γη» (Ιησ. Ναυή 2:11). Από τη βαθειά συναίσθηση της ακολασίας της, δεν τόλμησε να πει «ο Θεός μου», αλλά «ο Θεός σας». Ολοφάνερη έχει τη μαρτυρία της σωτηρίας της στο στίχο των Ψαλμών: «Θα θυμηθώ τη Ραάβ και τη Βαβυλώνα και θα τις συγκαταλέξω ανάμεσα σ’ εκείνους που μ’ αναγνωρίζουν» (Ψαλμ. 86:4).
Πόσο μεγάλη είναι η φιλανθρωπία του Θεού! Μνημονεύει και την πόρνη μέσα στην Αγ. Γραφή. Και μάλιστα δεν λέει απλά, «Θα θυμηθώ τη Ραάβ και τη Βαβυλώνα», αλλά προσθέτει «που μ’ αναγνωρίζουν», οι οποίες δηλαδή με γνωρίζουν και με λατρεύουν.
Υπάρχει λοιπόν σωτηρία και για τους άνδρες και για τις γυναίκες. Σωτηρία, την οποία προκαλεί η μετάνοια.
Αλλά και αν ακόμα ένας ολόκληρος λαός αμαρτήσει, η αμαρτωλότητά του δεν ξεπερνάει τη φιλανθρωπία του Θεού. Ο ισραηλιτικός λαός στην έρημο του Σινά λάτρεψε το χρυσό μοσχάρι. Ο Θεός όμως δεν έπαψε τις εκδηλώσεις της φιλανθρωπίας Του. Οι άνθρωποι Τον αρνήθηκαν. Ο Ίδιος όμως δεν αρνήθηκε τον εαυτό Του. Μολονότι λάτρεψαν το είδωλο, δεν σταμάτησε να τους ευεργετεί.
Και τότε δεν αμάρτησε μόνο ο λαός. Αμάρτησε μαζί του και ο Ααρών ο αρχιερέας! Αναφέρει ο προφήτης Μωϋσής: «Ήταν πάρα πολύ οργισμένος ο Κύριος και εναντίον του Ααρών, τόσο που ήθελε να τον εξοντώσει. Τότε, στη δύσκολη αυτή ώρα, προσευχήθηκα και για τον Ααρών και ο Θεός τον συγχώρησε» (πρβλ. Δευτ. 9:20).
Έσφαλε ο Δαβίδ. Καθώς σηκώθηκε το δειλινό από το κρεβάτι και βημάτιζε στο δωμάτιο, κοίταζε απρόσεκτα και έπεσε στην αμαρτία. Δεν νεκρώθηκε όμως η καλή του διάθεση ν’ αναγνώρισει το σφάλμα του.
Ήρθε ο προφήτης Νάθαν για να τον ελέγξει και να γιατρέψει το τραύμα του. Ο υπήκοος είπε στον βασιλιά πως αμάρτησε βαριά και πως ο Θεός ήταν οργισμένος μαζί του. Ο πορφυροφόρος Δαβίδ δεν αγανάκτησε. Δεν στάθηκε στο πρόσωπο του προφήτη, αλλά ύψωσε τη σκέψη σ' Αυτόν που τον έστειλε. Δεν τον σκλήρυνε ο εγωισμός της εξουσίας πάνω σε τόσο πλήθος στρατιωτών, που είχε γύρω του, γιατί έφερε στο νου του τον αγγελικό στρατό του Κυρίου. Δοκίμασε αγωνία, νοιώθοντας σαν ορατό τον Αόρατο. Και απάντησε στον προφήτη, ή μάλλον στον ίδιο το Θεό, που τον έστειλε: «Αμάρτησα στον Κύριο!» (Β’ Βασ. 12:13).
Βλέπεις την ταπεινοφροσύνη του βασιλιά; Βλέπεις την εξομολόγησή του; Μήπως είχε ποτέ πριν ελεγχθεί από κανένα; Μήπως είχαν μάθει την αμαρτία του πολλοί; Αμάρτησε, κι αμέσως ο προφήτης παρουσιάστηκε. Μόλις του απήγγειλε την κατηγορία, ο φταίχτης ομολόγησε το σφάλμα του. Και επειδή το ομολόγησε με ειλικρινή μετάνοια, γρήγορα εκδηλώθηκε και η θεραπεία, η συγχώρηση.

Ο προφήτης Νάθαν παρηγόρησε τον Δαβίδ με την αναγγελία της συγχωρήσεως του Θεού. Εκείνος όμως δεν εγκατέλειψε την μετάνοια. Αντί για βασιλική πορφύρα, ντύθηκε πένθιμο δουλικό σάκκο. Αντί σε χρυσοστόλιστο θρόνο, κάθησε πάνω σε χώμα και στάχτη. Και δεν κάθησε μόνο πάνω σε στάχτη, αλλά και έφαγε στάχτη, καθώς ο ίδιος λέει: «Τρώω στάχτη αντί για ψωμί και το νερό που πίνω το ανακατεύω με τα δάκρυά μου» (Ψαλμ. 101:10).
Έλιωσε απ' τα δάκρυα τα μάτια του, που έγιναν αφορμή να συλλάβει την αισχρή επιθυμία: «Κάθε νύχτα λούζω το κρεβάτι μου και βρέχω το στρώμα μου με δάκρυα» (Ψαλμ. 6:7).
Οι άρχοντες τον παρακαλούσαν να διακόψει τη νηστεία. Αυτός όμως δεν υποχωρούσε. Ολόκληρη εβδομάδα νήστεψε από κάθε τροφή. Αν λοιπόν ένας βασιλιάς με τέτοιο τρόπο εκδήλωσε την μετάνοιά του, εσύ, ο απλός άνθρωπος, δεν θα εξομολογηθείς;
Αργότερα πάλι, όταν επαναστάτησε ο Αβεσαλώμ, ενώ υπήρχαν πολλοί άλλοι δρόμοι διαφυγής, ο Δαβίδ προτίμησε να γλιτώσει φεύγοντας προς το όρος των Ελαίων. Σαν να προσευχόταν έτσι στο Λυτρωτή, που έμελλε από κει να αναληφθεί στους ουρανούς. Στη δύσκολη μάλιστα εκείνη περίσταση, ο Σεμεΐ άρχισε να βρίζει και να καταριέται το βασιλιά. Ο Δαβίδ όμως τον αντιμετώπιζε με ταπείνωση και μακροθυμία λέγοντας: «Αφήστε τον! Ο Κύριος του είπε να με καταριέται» (Β' Βασ. 16:10). Γιατί ήξερε πως συγχωρούνται οι αμαρτίες εκείνου που συγχωρεί τους άλλους.
Βλέπεις την ωφέλεια της εξομολογήσεως; Βλέπεις ότι σώζονται όσοι μετανοούν;
Ο Αχαάβ, ο βασιλιάς της Σαμάρειας, υπήρξε υπερβολικά παράνομος, ειδωλολάτρης, προφητοκτόνος, ασεβής και άδικος. Όταν όμως με τη βασίλισσα Ιεζάβελ σκότωσε τον Ναβουθαί και ήρθε ο προφήτης Ηλίας και τον απείλησε, αμέσως έδειξε μετάνοια. Ξέσκισε τη βασιλική ενδυμασία και φόρεσε τον πένθιμο σάκκο. Τί είπε τότε ο φιλάνθρωπος Θεός στον Ηλία; «Βλέπεις τη μετάνοια του Αχαάβ; Δεν θα τον τιμωρήσω!» (Πρβλ. Γ' Βασ. 20:29).
Συγχωρεί ο φιλάνθρωπος Θεός τον Αχαάβ, μολονότι έμελλε εκείνος να συνεχίσει τις αμαρτίες του. Ο Κύριος, βέβαια, δεν αγνοούσε το μέλλον του, αλλά τώρα, στον καιρό της μετάνοιας, του χαρίζει την ανάλογη συγχώρηση. Είναι χαρακτηριστικό του δίκαιου δικαστή να ανταποκρίνεται κατάλληλα σε κάθε περίσταση που παρουσιάζεται.
Ο βασιλιάς Ιεροβοάμ τελούσε θυσίες στο βωμό των ειδώλων. Επειδή πρόσταξε να συλλάβουν τον προφήτη, που τον κατέκρινε για την ειδωλολατρία, το χέρι του έμεινε ξερό. Μόλις δοκίμασε την τιμωρία του Θεού, παρακάλεσε τον προφήτη: «Προσευχήσου στον Κύριο για μένα» (Γ' Βασ. 13:6). Αποτέλεσμα της μετανοίας ήταν να γιατρευτεί το χέρι του. Αν ο προφήτης γιάτρεψε τον Ιεροβοάμ, ο Χριστός δεν μπορεί να σώσει εσένα, συγχωρώντας τις αμαρτίες σου;
Υπερβολικά αμαρτωλός υπήρξε και ο Μανασσής. Πρόσταξε και πριόνισαν τον Ησαία. Μολύνθηκε με την ειδωλολατρία. Πλημμύρισε την Ιερουσαλήμ με αίματα αθώων. Όταν όμως οδηγήθηκε αιχμάλωτος στη Βαβυλώνα και δοκίμασε την τιμωρία,

έσπευσε να θεραπευθεί με την μετάνοια. Λέει η Γραφή: «Ταπεινώθηκε βαθιά ο Μανασσής ενώπιον του Θεού των πατέρων του και ζήτησε το έλεός του. Ο Κύριος άκουσε τη θερμή του προσευχή, τον επανέφερε στην Ιερουσαλήμ και του ξαναχάρισε το θρόνο του» (Β' Παραλ. 33:12-13). Αν σώθηκε με τη μετάνοια αυτός που πριόνισε τον προφήτη, εσύ, που ασφαλώς δεν αμάρτησες τόσο φρικτά, δεν θα σωθείς; Πρόσεξε, να μην αμφιβάλλεις για τη δύναμη της μετάνοιας.
Η εξομολόγηση μπορεί και τη φωτιά να σβήσει και τα θηρία να ημερέψει. Αν αμφιβάλλεις, θυμήσου τι έγινε με τον Ανανία, τον Αζαρία και τον Μισαήλ μέσα στο καμίνι της Βαβυλώνας.
Πόσες βρύσες θα μπορούσαν να σβήσουν την φλόγα που ανέβαινε σε ύψος σαράντα εννέα πήχεων; Όπου όμως υψωνόταν η τεράστια φλόγα, εκεί σαν ποτάμι ξεχύθηκε η πίστη των τριών νέων, και εκεί ακούστηκε η προσευχή της μετάνοιας: «Δίκαιος είσαι, Κύριε, για όλα όσα επέτρεψες να πάθουμε, γιατί αμαρτήσαμε και ανομήσαμε» (Δαν., Προσ. Αζαρ.: 3,5).
Η μετάνοια διέλυσε τη φλόγα! Βεβαιώσου απ' αυτό για τη δύναμή της να σβήνει και τη φλόγα της κολάσεως.
Ίσως όμως να πει κάποιος προσεκτικός αναγνώστης: «Ο Θεός έσωσε τους τρεις νέους όχι για τη μετάνοιά τους, αλλά για την πίστη τους». Επειδή υπάρχει υπάρχει κι αυτό το ενδεχόμενο, θα σας παρουσιάσω και μια άλλη περίπτωση.
Τι γνώμη έχετε για τον Ναβουχοδονόσορ; Δεν μάθατε από την Αγία Γραφή ότι ήταν άγριος, αιμοβόρος, σκληρόκαρδος; Δεν ακούσατε ότι κατάστρεψε τάφους και ξέθαψε λείψανα βασιλιάδων; Δεν ακούσατε ότι ολόκληρο λαό έσυρε στην αιχμαλωσία; Δεν ακούσατε ότι τύφλωσε τον βασιλιά, αφού πρώτα τον υποχρέωσε να δει τη σφαγή των παιδιών του; Δεν ακούσατε ότι συνέτριψε τα Χερουβείμ; (Δεν εννοώ βέβαια τους αγγέλους - μη σκεφτεί κανείς τίποτα τέτοιο. Εννοώ τα γλυπτά, που κάλυπταν την Κιβωτό της Διαθήκης, απ' όπου ακουγόταν η φωνή του Θεού). Ο Ναβουχοδονόσορ βεβήλωσε ακόμα και το καταπέτασμα του Ναού. Πήρε το άγιο θυμιατήρι και το έστειλε σε ειδωλείο. Άρπαξε όλες τις ιερές προσφορές. Έβαλε φωτιά και έκαψε το Ναό από τα θεμέλια (Β' Παραλ. 36:11-21).
Με πόσες τιμωρίες άξιζε να τιμωρηθεί αυτός που σκότωσε βασιλιάδες, που έκαψε ιερά, που αιχμαλώτισε τον λαό, που τοποθέτησε άγια σκεύη του Ναού ανάμεσα στα είδωλα; Δεν θα ήταν άξιος να θανατωθεί χίλιες φορές;
Γνωρίσατε ως εδώ το πλήθος των εγκλημάτων του Ναβουχοδονόσορ. Ελάτε τώρα να μάθετε και του Θεού την φιλανθρωπία.
Τιμωρήθηκε ο θηριώδης βασιλιάς να ζει σαν άγριο θηρίο μέσα στην έρημο. Τιμωρήθηκε όμως μ' αυτόν τον τρόπο για να σωθεί. Έβγαλε νύχια και τρίχες σαν αυτά που έχει το λιοντάρι, γιατί πριν σαν λιοντάρι άρπαζε τα άγια και ούρλιαζε. Έτρωγε χόρτα σαν το βόδι, γιατί πριν σαν βόδι ζούσε, αγνοώντας τον αληθινό Θεό, που του είχε χαρίσει το βασιλικό αξίωμα. Όταν όμως με τις παιδαγωγικές αυτές τιμωρίες αναγνώρισε τον ύψιστο Θεό και προσευχήθηκε και μετανόησε, τότε Εκείνος του χάρισε πάλι το αξίωμά του (Δαν. 4:26-34).
Στον Ναβουχοδονόσορ, που αμάρτησε τόσο φοβερά και μετανόησε, χάρισε ο Θεός τη

συγχώρηση και τη βασιλεία. Αν λοιπόν κι εσύ μετανοήσεις και ζήσεις χριστιανικά, δεν θα σου χαρίσει την άφεση των αμαρτιών και τη βασιλεία των ουρανών;
Φιλάνθρωπος είναι ο Κύριος. Γρήγορος στην συγχώρηση. Αργός στην τιμωρία. Κανείς λοιπόν ας μην απελπίζεται για τη σωτηρία του.
Ο Πέτρος, ο κορυφαίος των αποστόλων, φοβήθηκε μια δούλη κι αρνήθηκε τρεις φορές το Χριστό. Μεταμελήθηκε όμως κι έκλαψε πικρά (Ματθ. 26:69-75). Το κλάμα φανέρωνε την ολόψυχή του μετάνοια. Γι΄ αυτό δεν έλαβε μόνο την συγχώρηση για την άρνηση, αλλά και την αποκατάσταση στο αποστολικό αξίωμα.
Έχοντας λοιπόν, αδελφοί, τόσα παραδείγματα ανθρώπων που αμάρτησαν και μετανόησαν και σώθηκαν, πρόθυμα κι εσείς να μετανοείτε και να εξομολογείσθε. Έτσι θα λάβετε τη συγχώρηση των αμαρτιών σας και θ' αξιωθείτε να κληρονομήσετε τη βασιλεία των ουρανών μαζί με όλους τους αγίους

(Από τη σειρά των φυλλαδίων «Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ» της Ιεράς Μονής Παρακλήτου Ωρωπού Αττικής.)